

Notat

Til: Landsmøtet

Fra: Landsstyret

Dato: 13. mars 2023

Sak: 1074 – USS – Vedtekter

FORSLAG TIL ENDRET SAMMENSETNING AV LANDSSTYRET ETTER REGIONREFORMEN MV.

1. Innledning

Som følge av reverseringen av regionreformen, som trer i kraft 1. januar 2024, foreslår landsstyret at vedtektene endres slik at landsstyret for fremtiden skal bestå av én representant fra hvert stortingsvalgdistrikt. Bakgrunnen for forslaget er at det er landsstyrets oppfatning at landsstyret vil bli for stort dersom det fremdeles skal være to representanter fra hvert fylke etter reverseringen. Landsstyret foreslår i forlengelsen av dette også to andre endringer, jf. nedenfor.

Landsstyrets forslag fremlegges uten dissens.

2. Landsstyrets sammensetning

2.1 Bakgrunn

Stortinget vedtok 14. juni 2022 å reversere deler av Solberg-regjeringens regionreform som trådte i kraft 1. januar 2020. Vedtaket vil innebære deling av følgende fylker:

- Viken deles i tre nye fylker: Østfold, Akershus og Buskerud.
- Vestfold og Telemark deles i to nye fylker: Vestfold og Telemark.
- Troms og Finnmark deles i to nye fylker: Troms og Finnmark.

Norgeskart med nye fylkesgrenser fra 2024 ser slik ut: (se figur).

Reverseringen vil medføre flere fylkeskommuner. Dette har betydning for sammensetningen av landsstyret i USS, ettersom vedtektene i § 3 punkt 2 har slik ordlyd:

«2. Landsstyret

(2) Landsstyret består av leder og to representanter fra hvert fylke, en kvinnelig og en mannlig representant. Landsstyremedlemmene med partipolitisk bakgrunn skal representere en partipolitisk bredde. Valg av landsstyremedlem og varamedlem foretas av medlemskommunene i fylkesmøte som avholdes i forbindelse med landsmøtet. Hvert fylke har tre varamedlemmer. Varamedlemmene innkalles i den orden de er valgt.

Bestemmelsen fikk sin någjeldende utforming i forbindelse med regionreformen som trådte i kraft 1. januar 2020. Frem til dette hadde Norge 19 fylker, og landsstyret besto av ett medlem fra hvert fylke som USS hadde medlemskommuner i¹, i tillegg til leder, dvs. totalt 18 medlemmer.

Vedtektsendringen som trådte i kraft før regionreformen i 2020 innebar en økning til to representanter fra hvert fylke; én kvinne og én mann. Begrunnelsen for endringen var at dette var nødvendig for å unngå at landsstyret ble *for lite*. F.eks. ville Østfold og Buskerud, som tidligere var representert med én representant hver, fått kun én representant til sammen når de ble sammenslått med Akershus til Viken. Tilsvarende gjeldt for Hedmark og Oppland (som ble Innlandet), Nord- og Sør-Trøndelag (som ble Trøndelag), Sogn og Fjordane og Hordaland (som ble Vestland), Vest- og Aust-Agder (som ble Agder og hhv. Troms og Finnmark (som ble Troms og Finnmark). Uten endringene ville landsstyret bestått av kun én representant fra hver av de nye fylkene, og til sammen ha kun 10 medlemmer.

Vedtektsendringen medførte at landsstyret siden 2020 har bestått av to landsstyrerepresentanter fra hvert fylke. Ettersom USS har medlemskommuner i 10 fylker, består styret i dag av 20 medlemmer i tillegg til leder.

Reverseringen av regionreformen vil medføre at USS har medlemskommuner i 13 fylker, noe som vil medføre at styret etter 1. januar 2024 vil bestå av 26 medlemmer i tillegg til leder, dersom de ikke endres. Landsstyrets oppfatning er at dette vil være for mange til at det kan fungere godt.

På denne bakgrunn foreslår landsstyret en endring av vedtektene for å redusere størrelsen på landsstyret. Landsstyret foreslår at landsstyret etter regionreformen skal bestå av én representant fra hvert av **stortingsvalgdistriktene** hvor USS har medlemskommuner, i tillegg til leder, dvs. 19 medlemmer. USS har for tiden medlemskommuner i samtlige valgdistrikter med unntak av Oslo.

2.2 Forslag til ny ordlyd

På denne bakgrunn foreslås følgende endring i ordlyden i vedtektene § 3 punkt 2 nr. 2:

(2) Landsstyret består av leder og én representant fra hvert stortingsvalgdistrikt hvor USS har medlem. Landsstyremedlemmene med partipolitisk bakgrunn skal representere en partipolitisk bredde. Valg av landsstyremedlem og varamedlem foretas av medlemskommunene i fylkesmøte som avholdes i forbindelse med landsmøtet. Hvert fylke har tre varamedlemmer. Varamedlemmene innkalles i den orden de er valgt. (understreket her)

¹ USS hadde ikke medlemskommuner i Oslo og Akershus

3. Forslag for å ivareta kjønnsbalanse i landsstyret

3.1 Bakgrunn

En reduksjon fra to til ett medlem fra hver region, innebærer at kjønnsbalansen må sikres på annen måte enn gjennom én kvinne og én mann fra hver av dem.

Landsstyret ser det slik at det da må bli en oppgave for valgkomitéen – som ellers har ansvar for bl.a. den partipolitiske bredden i landsstyret – å sikre god kjønnsfordeling. Det var en slik ordning som gjaldt frem til regionreformen i 2020, og landsstyret foreslår at den tidligere ordlyden gjeninntas i vedtektene § 3 punkt 4 nr. 1, som en beskrivelse av valgkomitéens oppgaver.

3.2 Forslag til ny ordlyd

På denne bakgrunn foreslås følgende tillegg (understreket) i ordlyden i vedtektene § 3 punkt 4 nr. 1:

«Valgkomiteen skal samordne valg på landsstyremedlem i de enkelte fylker slik at det nye landsstyret sikres en best mulig kjønnsbalanse og en bred partipolitisk representasjon. Valgkomiteen har ikke besluttende myndighet, men skal gi råd og veiledning til de enkelte medlemskommuner innenfor gjeldende vedtekter».

4. Definisjon av landsdelene Nordafjelske, Østafjelske, Vestafjelske og Sønnaafjelske

4.1 Bakgrunn

Vedtektene har følgende ordlyd i § 3, pkt. 3 nr. (4):

«Arbeidsutvalget skal bestå av en representant med personlig varamedlem fra Nordafjelske, Østafjelske, Vestafjelske og Sønnaafjelske. Dersom et medlem i arbeidsutvalget fratrer i funksjonstiden, rykker varamedlemmet opp. Landsstyret velger nytt varamedlem til arbeidsutvalget blant landsstyrets medlemmer.»

Bestemmelsen fastslår at landsstyret skal velge et arbeidsutvalg med ett medlem fra hhv. de fire regionene Nordafjelske, Østafjelske, Vestafjelske og Sønnaafjelske (i tillegg til leder). Disse er definert/avgrenset slik i § 2 punkt 3:

«(3) Der hvor vedtektene refererer til landsdelene Nordafjelske, Østafjelske, Vestafjelske og Sønnaafjelske skal det forstås slik:

- *«Nordafjelske: Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark*
- *Østafjelske: Innlandet, Viken, Vestfold og Telemark*
- *Vestafjelske: Vestland og Møre og Romsdal*
- *Sønnaafjelske: Rogaland og Agder»*

Dette må endres når Viken ikke lenger eksisterer som fylkeskommune. Landsstyret foreslår å erstatte «Viken» med «Buskerud, Østfold, Akershus» under punktet «Østafjelske».

4.2 Forslag til ny ordlyd

På denne bakgrunn foreslås følgende tillegg (understreket) i ordlyden i vedtektene § 2 punkt 3:

«(3) Der hvor vedtektene refererer til landsdelene Nordafjelske, Østafjelske, Vestafjelske og Sønnafjeldske skal det forstås slik:

- «Nordafjelske: Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark
- Østafjelske: Buskerud, Østfold, Akershus, Vestfold og Telemark
- Vestafjelske: Vestland og Møre og Romsdal
- Sønnafjeldske: Rogaland og Agder»